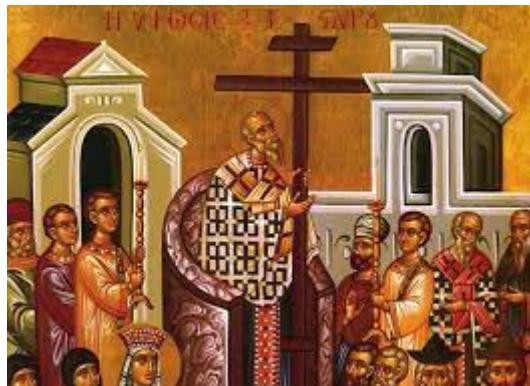
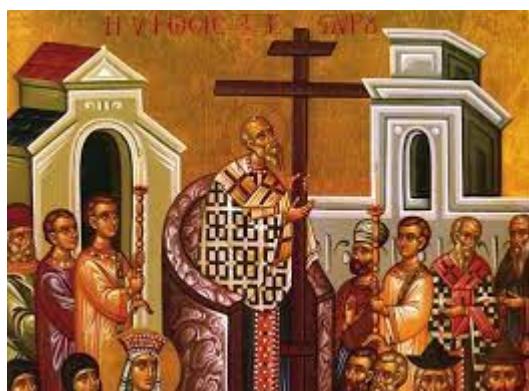

Πῶς βρέθηκε καὶ ψώθηκε ὁ Τίμιος Σταυρὸς

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Δύο φορὲς τὸν χρόνο ἔορτάζει πανηγυρικὰ ἡ Ἑκκλησία μας τὸν Τίμιον Σταυρόν. Μία γιὰ τὴν ἀνεύρεσή του τὴν 6ην Μαρτίου τοῦ 326 μ.Χ. καὶ μία κατὰ τὴν Ὅψωσή του τὴν 14ην Σεπτεμβρίου, στὰ ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ποὺ ὑπάρχει μέχρι σήμερα.

Τὸ σημαντικόν, καὶ ὅχι πολὺ γνωστόν, στὸν διπλὸν αὐτὸν ἔορτασμὸν εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ἀποκαλύπτεται ἄλλο ἔνα μέγα μυστήριον τῆς ἀπερίγραπτης ἀγάπης τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ μάλιστα κατὰ τὴν θεία λατρεία, ποὺ ἐνώνει τὴν γῆ μὲ τὸν οὐρανό.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔκφράζει ἐπιγραμματικὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἔκπεσμένου ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον παίρνει ἀπὸ τὴν Κόλαση τῆς πτώσεώς του καὶ τὸν θρονιάζει πάλι μέσα στὸ Παράδεισο τῆς αἰώνιας ἀγάπης.

Πιὸ συγκεκριμένα, παίρνει μὲ τὴν σταυρική του θυσία τὸν προδότη Ἰούδα τὸν Ἰσκαριώτη, ποὺ ἀντιπροσωπεύει ὅλην τὴν προδοσία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τὴν ἀμέτρητη ἀγνωμοσύνη του ἔναντι τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καὶ ὁδηγεῖ σὲ ἄλλον Ἰούδα, ἐπίσης Ἐβραῖον, ποὺ ἔγινε ὁδηγὸς στὴν ἀνεύρεση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ φανερώνει τὴν μεταστροφὴ καὶ τὴν μετάνοια τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν πορεία του

στὴν ἀγιότητα. Ὄπως ἀκριβῶς ἔγινε καὶ μὲ τὸν δεύτερον αὐτὸν Ἰούδα, ποὺ πίστεψε, μετανόησε καὶ ἔγινε Χριστιανὸς μὲ τὸ ὄνομα Κυριακός. Ἀργότερα ἔγινε κληρικὸς καὶ Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, μετὰ τὸν Πατριάρχην Μακάριον, καὶ ἀφοῦ μαρτύρησε, μαζὶ μὲ τὴν μητέρα του Ἀννα, μπῆκε στὸ Ἅγιολόγιον τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἐτήσια μνήμη του ἔορτάζεται τὴν 28ην Ὁκτωβρίου.

Τὸ «Συναξάρι» τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἀναφέρει: «Τῇ αὐτῇ ἡμερᾳ μνήμῃ τοῦ Ἅγίου Ἱερομάρτυρος Κυριακοῦ τοῦ φανερώσαντος τὸν Τίμιον Σταυρόν, ἐπὶ τῆς Βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου καὶ Ἐλένης τῆς αὐτοῦ μητρός». Καὶ γιὰ τὴν μητέρα του Ἀννα, ποὺ γιορτάζει τὴν ἕδια μέρα:

«Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἡ μήτηρ τοῦ Ἅγίου Κυριακοῦ Ἀννα, λαμπάσι φλεχθεῖσα καὶ ξεσθεῖσα ἐτελειώθη».

Καὶ λίγα γιὰ τὸν βίον του: «Ο Ἅγιος Κυριακός, πρώην Ἰούδας, μετὰ τὴν φανέρωση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐπίστευσε, ἐβαπτίσθη Χριστιανὸς καὶ ἔγινε, ὅπως προαναφέραμε, Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων καὶ ἔζησε ὡς τὶς ἡμέρες τοῦ εἰδωλολάτρη αὐτοκράτορα Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτη. Αὐτὸς ὅταν ἔφθασε στὰ Ἱεροσόλυμα, μετὰ τὴν ἐκστρατεία του κατὰ τῶν Περσῶν, ἔμαθε γιὰ τὸν Ἅγιον Κυριακὸν τί ἦταν καὶ τί ἔγινε καὶ τὸν διέταξε αὐστηρὰ νὰ θυσιάσῃ στὰ εἴδωλα. Ο Ἅγιος, ὅμως, ἀρνήθηκε ἀποφασιστικὰ καὶ ἤλεγξε μὲ τόλμην τὴν εἰδωλολατρία τοῦ Ἰουλιανοῦ. Τότε ἐκεῖνος διέταξε νὰ τοῦ κόψουν τὸ δεξί του χέρι, διότι καθὼς εἶπε: «Πολλὲς ἐπιστολὲς ἔχει γράψει τὸ χέρι αὐτό, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀπομακρυνθοῦν πολλοὶ ἀπὸ τὰ εἴδωλα τοῦ Δωδεκαθέου». “Υστερα διέταξε νὰ ρίξουν λιωμένο μολύβι μέσα στὸ στόμα τοῦ Ἅγιου, ποὺ ὅμολογοῦσε καὶ δοξολογοῦσε τὸν Χριστὸν καὶ στὴ συνέχεια τὸν ἔβαλαν οἱ δῆμοι μπρούμυτα σὲ πυρακτωμένη σιδερένια κλίνη, ποὺ ἦταν ἔνα ἀπὸ τὰ ὄργανα βασανισμοῦ τῶν Χριστιανῶν.

“Οταν ἦλθε ἡ μητέρα του, ποὺ εἶχε γίνει καὶ αὐτὴ πιστὴ Χριστιανή, στὸν τόπον τοῦ μαρτυρίου τοῦ παιδιοῦ της, ὁ Ἰουλιανὸς διέταξε νὰ τὴν κρεμάσουν ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ νὰ σκίζουν τὸ κορμί της μὲ σιδερένια νύχια, ποὺ ἦταν κι αὐτὸ ἄλλο ἔνα ἔργαλεῖο βασανισμοῦ τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἀφοῦ τὴν ἔκαιγαν μὲ ἀναμμένες λαμπάδες, παρέδωσε τὸ πνεῦμα της στὸν Κύριον.

“Υστερα ἔρριξαν τὸν Ἅγιον Κυριακόν, σὲ ἔνα μεγάλο καμίνι, τὸν ἐθανάτωσαν μὲ ξίφος, κόβοντας τὸ κεφάλι του».

Ἡ ἀνεύρεση καὶ ὕψωση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ποὺ εἶναι ἡ σημαία τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἔγινε μὲ τρόπον θαυμαστὸν καὶ ὑπερθαύμαστον ἀπὸ τὴν Ἀγίαν Ἐλένην τὴν Ἰσαπόστολον, ποὺ εἶχε μεταβῆ γιὰ προσκύνηση στοὺς Ἅγιους Τόπους καὶ μὲ τὴν ρητὴν ἐντολὴν τοῦ γιοῦ της αὐτοκράτορα Κωνσταντίνου νὰ βρῇ τὸν

Τίμιον Σταυρόν, τὸν ὅποιον εἶχαν ἔξαφανίσει οἱ ἀντίχριστοι Ἐβραῖοι καὶ οἱ εἰδωλολάτρες.

Εἶχαν ρίξει καὶ τοὺς τρεῖς σταυροὺς σὲ ἔναν βαθὺ λάκκον καὶ τὸν σκέπασαν μὲ χώματα καὶ πέτρες καὶ πολλὰ σκουπίδια. Ἐκεῖ ἔμεινε ὁ Τίμιος Σταυρὸς γιὰ περισσότερα ἀπὸ τριακόσια χρόνια.

‘Οταν ἡ Ἅγια Ἐλένη μὲ τοὺς συνοδοὺς τῆς ἄρχισε τὶς ἔρευνες, μία νεαρὴ Ἐβραιοπούλα ὁδήγησε τὴν Βασιλομήτορα στὸν Ἰούδα, ποὺ ἔμενε στὰ Ἱεροσόλυμα, διότι ἐκεῖνος ἐγνώριζε ἀπὸ τοὺς παλαιοτέρους τὴν τοποθεσία, ὅπου εἶχαν ρίξει τοὺς τρεῖς σταυρούς. Ἐκεῖ μάλιστα φύτρωνε κάθε χρόνον μόνο του καὶ τὸ εύωδιαστὸ «βασιλικὸ χόρτο», αὐτό, ποὺ λέγεται καὶ σήμερα βασιλικός.

Πῆγε, λοιπόν, ἡ Ἅγ. Ἐλένη στὴν τοποθεσία αὐτὴ καὶ πρὶν δώσῃ ἐντολὴ νὰ ἀρχίσουν οἱ ἀνασκαφές, γονάτισε καὶ προσευχήθηκε θερμὰ στὸν Χριστόν. Μόλις ὅμως σηκώθηκε στὰ πόδια της καὶ πρὶν νὰ πεῖ μία λέξη, ἔγινε μέγας σεισμός, μόνον στὸ σημεῖον αὐτό, καὶ τὸ ἔδαφος σχίστηκε σὲ μεγάλο βάθος.

Τότε ἄρχισαν ἀμέσως οἱ ἀνασκαφὲς καὶ σὲ λίγη ὥρα βρέθηκαν καὶ οἱ τρεῖς σταυροί, πρὸς γενικὴν κατάπληξιν ὅλων τῶν παρισταμένων.

‘Ολοι ἔκλαιγαν ἀπὸ χαρὰ καὶ ἄλλοι δόξαζαν τὸν Θεὸν καὶ προσεύχονταν. Ἡ στιγμὴ ἦταν μοναδικὴ καὶ πανίερη. Καθάρισαν τοὺς τρεῖς σταυροὺς ἀπὸ τὰ χώματα, μολονότι, βρέθηκαν σὲ ἔνα κοίλωμα τῆς γῆς καὶ ἦταν καλὰ προστατευμένοι. Δὲν ἤξεραν ὅμως ποιὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς ἦταν ὁ Σταυρὸς ἐπάνω στὸν ὅποιον σταυρώθηκε ὁ Χριστός. Ἐκεῖ κοντὰ βρισκόταν σὲ μία καλύβα μία ἐτοιμοθάνατη γυναίκα, ποὺ ἔπασχε ἀπὸ χρόνια ἀσθένεια. Ἡ Ἅγ. Ἐλένη σκέφθηκε ἀμέσως ὅτι ὁ πραγματικὸς Τίμιος Σταυρὸς θὰ θεράπευε ἀμέσως τὴν γυναίκα, ἐὰν τῆς ἔβαζαν πάνω της τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου. Ἐτσι ἔβαλαν διαδοχικά τοὺς δύο πρώτους σταυρούς, ἀλλὰ χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα. Μόλις ὅμως ἔβαλαν στὸ σῶμα της τὸν τρίτον Σταυρόν, ἡ ἐτοιμοθάνατη γυναίκα ἔγινε ἀμέσως καλὰ καὶ σηκώθηκε στὰ πόδια της.

Ἐτσι ἀποδείχτηκε ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ πραγματικὸς Τίμιος Σταυρός. Καὶ ὅπως γράφει καὶ ὁ Εύθύμιος Ζυγαρβηνὸς στὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου ὑπῆρχε καὶ ἡ μικρὴ σανίδα μὲ τὴν ἐπιγραφὴ «I.N.B.I.» (Ιησοῦς Ναζωραῖος Βασιλεὺς Ἰουδαίων), ποὺ εἶχε βάλει ὁ Πόντιος Πιλάτος.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνεύρεση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἡ Ἅγ. Ἐλένη, ἔχτισε (στὸν Γολγοθᾶ τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως καὶ στὴν συνέχεια τὸν Ναὸν τῆς Γεννήσεως στὸ Σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ καὶ τὸν Ναὸν τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαίων. Καὶ ὅταν ὁ Πατριάρχης Μακάριος ἔστησε τὸν Τίμιον Σταυρὸν στὸν ναὸν τοῦ Πατριαρχείου γιὰ

προσκύνηση άπό τὸν πιστὸν λαόν, ἥταν ἡ 14η Σεπτεμβρίου τοῦ 326 καὶ γιλ' αὐτὸν καθιερώθηκε ἀπό τότε νὰ ἔορτάζεται τὸ γεγονὸς τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ ἀπό τὴν Ἔκκλησίαν τὴν ἡμέραν αὐτήν.

Τὴν ἕδιαν ἡμέρα ἔορτάζεται καὶ ἡ δεύτερη Ὑψώση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ποὺ ἔγινε ἀπό τὸν αὐτοκράτορα Ἡράκλειον (628 μ.Χ.), ὅταν ἐνίκησε τοὺς Πέρσες, οἱ ὄποιοι εἶχαν κλέψει τὸν Τίμιον Σταυρὸν ἀπό τὰ Ἱεροσόλυμα. Σήμερα τὸ μεγαλύτερον τεμάχιον τοῦ Τιμίου Σταυροῦ διασώζεται στὸν Ἀγιον Ὄρος, στὴν 1. Μονὴ Ξηροποτάμου.

Ἡ ἀνεύρεση καὶ ἡ ὑψώση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἶναι ἀσφαλῶς μέγα γεγονὸς τῆς παγκοσμίας ἴστορίας, διότι ἀφορᾶ στὸ σύνολον τῆς ἀνθρωπότητας, ἀνεξαρτήτως ἀν δὲν ἔχουν ἀκόμα ἀποδεχθῆ τὴν Χριστιανικὴν Πίστην καὶ δὲν γνωρίζουν ὅλοι τὴν ἀλλαγὴ πορείας τῆς ἴστορίας.

Ἴδιαίτερα, ὅμως, εἶναι κορυφαῖον γεγονὸς στὴν ἴστορία τῆς Ἔκκλησίας, διότι ἐπιβεβαιώνει καὶ ἐπισφραγίζει τὴν δωρεὰν τῆς σωτηρίας σὲ ὅλον τὸν κόσμον καὶ καλεῖ ἀδιαλείπτως κάθε ἀνθρωπὸν νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν ἀληθινὴν πατρίδα τοῦ Παραδείσου. Δὲν εἶναι ἀπλῶς συμβολικὴ καὶ ἐνδεικτικὴ ἡ μεταστροφὴ τοῦ Ἰούδα, ποὺ ἔγινε Χριστιανὸς καὶ Ἀγιος Μάρτυς τῆς Ἔκκλησίας, ὡσὰν νὰ ἀποπλύνῃ τὴν προδοσία τοῦ ἄλλου Ἰούδα τοῦ Ἰσκαριώτη, ποὺ παρέδωσε τὸν Θεάνθρωπον στοὺς σταυρωτές του. Καὶ εἶναι τοῦτο μέγα δίδαγμα γιὰ κάθε ἀνθρωπὸ, ποὺ ὅσον καὶ ἀν ἔχει πέσει στὸ ἔσχατον ἄκρον τῆς ἀμαρτίας, ὅπως ὁ Ἰσκαριώτης, μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ διανύσῃ τὴν ἀπόσταση μεταξὺ ἀμαρτίας καὶ σωτηρίας, μεταξὺ προδοσίας καὶ μετανοίας, ποὺ δὲν ἔκανε ὁ πρῶτος Ἰούδας, ἀλλὰ ἀγχονίσθηκε μέσα στὴν ἀπελπισία του. Αὕτη ἡ μέγιστη μεταστροφὴ τοῦ δεύτερου Ἰούδα εἶναι ὁ αἰώνιος καὶ ἔμπράγματος ἀντίλαλος τῆς προσευχῆς τοῦ Θεανθρώπου τὴν ὥρα τῆς θυσίας του, ὅταν παρεκάλεσε τὸν Θεὸν Πατέρα καὶ εἶπε γιὰ τοὺς σταυρωτές του τὸν λόγον τῆς ὑψιστῆς συγνώμης γιὰ ὅλους τους ἀρνητές του, ἄρα καὶ τοῦ Ἰούδα:

— «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι» (Λουκ. ΚΓ' 34).

Κλείνοντας τὶς λίγες αὐτὲς γραμμὲς γιὰ τὸν ἔορτασμὸν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, θὰ θέλαμε νὰ ἀναφέρουμε τὸν σχετικὸν λόγον ἐνὸς μακαριστοῦ Γέροντος, ποὺ ἔλεγε:

— «Ἡ ὑψώση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, παιδιά μου, δὲν γίνεται μόνον κατὰ τὴν ἔορτὴν τῆς 14ης Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ κάθε φορά, ποὺ μετανοεῖ μία ψυχὴ καὶ πηγαίνει κοντὰ στὸν Χριστόν. Μᾶς τὸ εἶπε ὁ ἕδιος ὁ Θεάνθρωπος: «Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὗτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοούντι» (Λουκ. ΙΕ' 7). Γιατί ἡ Ὑψώση τοῦ Τιμίου Σταυροῦ φανερώνει τὸν θρίαμβον τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης καὶ αὐτὸς ὁ θρίαμβος ἀποτελεῖ μεγάλη χαρὰ στὸν οὐρανὸν τοῦ Θεοῦ καὶ γίνεται κάθε φορά,

ποὺ μετανοεῖ ἀληθινὰ ἔνας ἄνθρωπος. Γιλ' αὐτὸ ἃς μετανοοῦμε ὅλοι μας συνεχῶς καὶ ἀληθινά, γιὰ νὰ κυρίαρχη πάντοτε ἡ χαρὰ καὶ στὴν γῆ καὶ στὸν οὐρανόν. Ἄμήν».

Πηγή: agiazonei.gr